

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชุมพรและแนวทางในการพัฒนา

The Potential of Ecotourism Site in Chumphon Province and Guideline For Development

ชดรงค์ ทองสง และ อำนวย รักษาพล

Chondarong Tongsong and Amnat Raksapon

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ – ชุมพร

อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยเรื่องศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศจังหวัดชุมพรและแนวทางในการพัฒนา มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดชุมพร 2) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร 3) เพื่อวางรูปแบบและแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ทำการศึกษาโดยการวิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรจำนวน 20 แห่ง แล้วนำข้อมูลจากการวิเคราะห์มาเพื่อวางแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดชุมพรต่อไป จากการศึกษาพบว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดชุมพรมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ 2 ระดับ คือ แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพอยู่ในระดับสูง (ระดับ B) และแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในระดับปานกลาง (ระดับ C) ซึ่งไม่พบแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในระดับสูงมาก (ระดับ A) ส่วนแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร มีแนวทางการพัฒนาตามองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศคือ 1) องค์ประกอบด้านพื้นที่ ประกอบไปด้วย 1.1 ควรมีการคำนึงถึงศักยภาพในการรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวในอนาคต 1.2 การคุ้มครองรักษาแหล่งท่องเที่ยว 1.3 ควรมีกิจกรรมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว 1.4 หลายพื้นที่ควรปรับปรุงเรื่องป้ายบอกเส้นทางและการเข้าถึง 2) องค์ประกอบด้านการจัดการ ประกอบไปด้วย 2.1 ควรมีมาตรการในการเฝ้าระวังผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมในพื้นที่ 2.2 ควรมีการจัดทำแผนการท่องเที่ยวของพื้นที่อย่างชัดเจน 2.3 การพัฒนาด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ 2.4 การพัฒนากิจกรรมการ

ท่องเที่ยวควบคู่ไปกับภาครัฐกิจการท่องเที่ยว 2.5 การคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ 2.6 การจัดการขยะและของเสียที่ถูกต้อง 2.7 การจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว 2.8 การรักษาคุณภาพในการให้บริการด้านต่างๆ 2.9 การสร้างเครือข่ายของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดชุมพร 3. องค์ประกอบด้านกิจกรรมและการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย 3.1 การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวที่สัมพันธ์กับศักยภาพของพื้นที่ 3.2 การพัฒนาระบบการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว 3.3 การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบที่น่าสนใจใหม่ๆ 3.4 แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งควรมารจัดทำเรื่องราวที่น่าสนใจ 4. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ประกอบไปด้วย 4.1 การเพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น 4.2 การเพิ่มการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานต่างๆ 4.3 เน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชนในพื้นที่ 4.4 การคืนประโยชน์ส่วนหนึ่งลงไปสู่แหล่งท่องเที่ยว

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, ศักยภาพ

Abstract

A study on the potentials of eco-tourism attractions and guidelines in developing eco-tourism in Chumphon province. The objectives of this research were: 1) to study the potentials of eco-tourism attractions in Chumphon province 2) to study problems and treats from developing tourist attractions in Chumphon province 3) to propose a model and the guidelines in developing the tourist attractions in Chumphon province to become sustainable tourism. The research was conducted by analyzing the potentials of 20 tourist attractions in Chumphon province. The analyzed information has been used to create the guidelines to develop the eco-tourism attractions in Chumphon province.

The finding of this research revealed that the eco-tourism attractions in Chumphon province could be divided by the potentials of the eco-tourism into 2 levels which were the tourist attractions that had high potential level (Level B) and the tourist attractions that had moderate potential level (Level C), and none of the tourist attractions had the highest potential level (Level A). The guidelines in developing the tourist attractions in Chumphon province had been guided by the eco-tourism elements which were: 1) Sites which included 1.1 Carrying capacities for the tourism activities in the future 1.2. Protecting the tourist attractions 1.3. Activities that helped to

improve the tourist attractions 1.4. Developing on a directional sign and access 2) Management which included 2.1. Regulations that helped to protect environmental and cultural impacts 2.2. An effective tourism plan 2.3. Developing on marketing and public relation 2.4. Developing on the tourism activities together with tourism business 2.5. Carrying capacities of the sites 2.6. An effective waste management 2.7. Managing the tourism activities that suited to the sites 2.8. Maintaining good service quality 2.9. Building tourism networking in Chumphon province 3) Activities and knowledge which included 3.1. Developing the tourism activities that suited to the sites 3.2. Developing an interpretive system in the tourist attractions 3.3. Developing new interesting activities 3.4. Creating a fascinating theme for each tourist attraction 4) Community participation which included 4.1. Increasing in community participation 4.2. Increasing in organization participation 4.3. Building a strong community 4.4. Giving some benefit back to the tourist attractions.

Key words: Ecotourism, Potential